σὰν νὰ εἶχε καρβουνιάσει τὸ φυτῆλι της. Πίστευα πὼς θὰ ἔσβυνε, μὰ πρὶν προφτάσω νὰ χαρῶ, φούντωσε πάλι κ' ἄρχισε νὰ λυώνη τὸ κερὶ πιὸ γρήγορα... Προσπάθησα τότε νὰ κλείσω τὰ μάτια μου καὶ τὰ ἔκλεισα, μὰ κ' ἐγὼ δὲν ξέρω πῶς ἐξακολούθησα νὰ βλέπω πίσω ἀπὸ τὰ βλέφαρά μας τὴ μαρτυρικὴ φλόγα. Τὰ σκοινιὰ τοῦ καραβιοῦ ἐκείνη τὴν ὥρα σφιρίζανε σὰν φείδια. Εἶχε σηκωθεῖ φαίνεται ἀέρας, γιατὶ ἄκουγα τὰ κύματα νὰ χτυποῦνε βαρειὰ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κ' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ σαραβαλιασμένο μπρίκι. Ὅλα ἐκεῖ μέσα στὴν ἀποθήκη ἄρχισαν τότε νὰ κοινιῶνται καὶ νὰ σερνωνται πότε ἀπὸ τὴ μια μεριὰ καὶ πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τὸ καντιλέρι ὅμως στεκότανε ἀκίνητο, καρφωμένο. Ἄξαφνα, σὲ μιὰ στιγμή, κύλησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ κεριοῦ, καθὼς ἔγερνε ἀπὸ τὴ φουσκοθαλασσιὰ τὸ μπρίκι, ἕνα μικρὸ ἄδειο βαρέλι, μὰ μόλις ἔφτασε κοντά του γύρισε πάλι πίσω. Αὐτὸ τὸ παιγνίδι κράτησε λίγα δευτερόλεπτα... Μὰ τὰ νεῦρα μου δὲν μπόρεσαν πειὰ ν' ἀνθέξουν σ' αὐτὸ τὸ τραγικὸ μαρτύριο καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ φλόγα ἔγερνε καὶ θ' ἄρπαζε φωτιὰ τὸ φυτῆλι, ἔχασα τὶς αἰσθήσεις μου...

Φαίνεται πὼς ἔμεινα ἔτσι λιπόθυμος ἀρκετὴ ὥρα, γιατὶ ὅταν συνῆλθα, τὸ μπρίκι δὲν κοινιόταν πειά. Μὰ ποῦ βρισκόμουν; Πῶς δὲν εἶχα πιαχθεῖ στὸν ἀέρα; Πῶς δὲν ἄρπαξε φωτιὰ σὰν πυροτέχνημα ὅλο ἐκεῖνο τὸ μπαρουτι; Ἄνοιξα τὰ μάτια μου καὶ κύτταξα τὸ καντιλέρι. Ἦταν ἀνατοδογυρισμένο καὶ σβυστό!.. Τὸ ἄδειο βαρέλι μὲ τὸ κούνημα τοῦ καραβιοῦ, τὸ εἶχε χτυπήσει καὶ καθὼς ἔπεσε, ἔσβυσε ἡ φλόγα τοῦ κεριοῦ... Ἐγὼ ὡστόσο δὲν μποροῦσα ἀκόμη νὰ πιστέψω αὐτὸ ποὺ ἔβλεπα... Μοῦ φαινότανε πὼς βρισκόμουν σ' ἕνα ἄλλο κόσμο ἢ πὼς φαντάζομουν ὅτι εἶχε σβύσει τὸ κερί, ἐνῶ ἐκεῖνο ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη νὰ καίη κ' ὅτι ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ ἔβαζε φωτιὰ στὸ μπαροῦτι...

Ἀπόμεινα ἔτσι ναρκωμένος κ' ἐπερίμενα τὸ μαρτυρικὸ τέλος μου ὥς τὴν ὥρα ποὺ ἄκουσα ἄξαφνα παράξενες φωνὲς ἀπάνω στὴ «κουβέρτα» κ' εἶδα σὲ λίγο νὰ μπαίνουν μέσα στὴν ἀποθήκη ἕνα σωρὸ ναῦτες ποὺ μὲ κυττάζανε μὲ γουρλωμένα μάτια. Ἔπειτα, ὅταν συνῆλθαν κ' αὐτοὶ ἀπὸ τὴν κατάπληξή τους, μ' ἔλυσαν καὶ μ' ἀνεβάσανε σὲ μιὰ καμπίνα. Ἦταν ναῦτες μιᾶς ἀμερικάνικης γολέττας ποὺ τραβοῦσε γιὰ τὴν Κούβα κ' εἶχε βρεθεῖ μπροστὰ στὸ ἀκυβέρνητο μπρίκι μας ποὺ τὸ ἔσερναν τὰ κύματα ἐδῶ κ' ἐκεῖ...

Εἶχα σωθεῖ λοιπὸν στ' ἀλήθεια κ' ἀπόδειξις εἶνε, κυρίες καὶ κύριοι, ὅτι σᾶς διηγοῦμαι σήμερα αὐτὴ τὴν τραγική μου περιπέτεια, ποὺ καὶ τώρα ἀκόμη, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, μὲ κάνει ν' ἀνατριχιάζω κάθε φορὰ ποὺ τὴν θυμᾶμαι...

ΟΥΓΚΛΑΚΙ ΚΟΛΛΙΝΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΤΟΥ ΟΒΙΔΙΟΥ

ΠΩΣ ΝΑ ΦΕΡΕΣΘΕ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

—Ὅταν συναντᾶς καμμιὰ γυναίκα στὸ δρόμο ἢ στὴν ἀγορά, κύτταξέ την ἂν σὲ κυττάζη, χαμογέλα της γλυκά, ἂν σοῦ χαμογελᾶ, ἀπάντα στὰ νεύματά της μὲ ἀνάλογα νεύματα.

—Πρέπει νᾶσαι πρὸ παντὸς εὐγενὴς πρὸς ὅλες τὶς γυναῖκες. Μὴν ξεχνᾶς ὅτι ἡ ἡλικία δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Γιατὶ ἂν ἡ νεότης εὐχαριστεῖ καὶ ἡ ὡριμότης αἰχμαλωτίζει. Ἡ πρώτη εἶνε ὡπλισμένη μὲ τὰ θέλγητρα τοῦ σώματος, ἡ δεύτερη μὲ τὴ δύναμι τῆς τέχνης τῆς ἀγάπης.

—Ὅταν πᾶς σ' ἕνα σπίτι καὶ βρεθῆς μπρὸς στὴν οἰκοδέσποιναν πρέπει ἂν εἶσαι γνωστός της νὰ τῆς σφίξης τὸ χέρι, ἂν ὅμως εἶσαι ἄγνωστος θὰ περμένης πρῶτα νὰ σὲ συστήση ὁ ἐπὶ τῆς δεξιώσεως κ' ἔπειτα θὰ τῆς ἀπευθύνης τὰ φλυφρονήματά σου.

—Ἂν τὸ φόρεμα τῆς οἰκοδέσποινας εἶνε ἀπὸ ὕφασμα τῆς Τύρου, πρέπει νὰ πῆς ὅτι ἡ Τύρος βγάζει τὰ τελειότερα ὑφάσματα κ' ἂν εἶνε στολισμένη μὲ πολλὰ χρυσαφικά, πρέπει νὰ ἐπιμένης, ὅτι τὸ χρυσάφι λάμπει λιγώτερο ἀπὸ τὰ θελγητρά της. Ἔχει ἡ οἰκοδέσποινα χωρισμένα τὰ μαλλιά της στὴ μέση; Διακήρυξε, ὅτι τὸ χτένισμα αὐτὸ εἶνε τὸ σαγηνευτικώτερο! Τάχει κατσαρωμένα μὲ τὸ σίδερο; Φώναξε πὼς δὲν ὑπάρχει θελκτικώτερο χτένισμα ἀπὸ αὐτό.

—Μὴν ξεχνᾶτε πρὸ παντός, νὰ ἐκθειάζετε τὴν ἐξωτερικὴ καλλονὴ μιᾶς γυναίκας. Γίνεσθε ἔτσι πάντοτε πιστευτοί, γιατὶ κάθε γυναίκα κ' ἡ πιὸ ἄσχημη φαντάζεται τὸν ἑαυτότης ἄγγελο.

—Κυττάξετε κ' αὐτὰ τὰ ζῶα ἀκόμη καὶ θὰ δῆτε, ὅτι δὲν μένουν ἀσυγκίνητα στὶς κολακεῖες. Ἰδέσατε τὸ παγῶνι πῶς ἁπλώνει τὸ πολύχρωμο ριπίδι τῆς οὐρᾶς του ὅταν καταλαβαίνει, ὅτι τὸ κυττάζουν μὲ περιέργεια. Παρατηρεῖστε το μὲ πόση φιλαρέσκεια καὶ ματαιοδοξία πάει καὶ καθρεφτίζει τὸ πολύχρωμο φτερωμά του στὶς λίμνες! Μήπως τὸ ἄλογο δὲν καμπιλώνει μὲ καμάρι τὸν τράχηλό του, γιὰ νὰ φανῆ καλύτερα ἡ ὡμορφιὰ τῆς πλούσιας μεταξένιας χαίτης του;

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Ὁ Γκαγιάρε καὶ ἡ διαταγὴ τοῦ Τσάρου. Ἡ ἔξυπνη ἀπάντησι τοῦ καλλιτέχνου. Ἡ πιὸ εὐτυχισμένη ἡμέρα τοῦ Γκαγιάρε. Τί ἀγαπεῦσε πιὸ πολὺ στὸν κόσμο ὁ Γκλούκ. Ὁ Σοπὲν καὶ ἡ νεόπλουτη κυρία. κτλ. κτλ.

Ὁ διάσημος βαθύφωνος Γκαγιάρε ἔδινε κάποτε ἕνα ρεσιτὰλ στὸ αὐτοκρατορικὸ θέατρο τῆς Πετρουπόλεως.

Κατὰ τὸ τέλος λοιπὸν τῆς παραστάσεως ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ Τσάρου, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε ξηρὰ κατὰ τὴν στρατιωτικὴ συνήθεια:

—Κύριε Γκαγιάρε, κατὰ διαταγὴν τοῦ Αὐτοκράτορος θὰ τραγουδήσετε αὔριο στὸ μικρὸ θέατρο τῶν ἀνακτόρων!

Ὁ καλλιτέχνης, προσβλημένος ἀπ' τὸν τόνο, μὲ τὸν ὁποῖον τοῦ ἐκοινοποιεῖτο ἡ ἐπιθυμία τοῦ αὐτοκράτορος ἀπάντησε, χωρὶς δισταγμό:

—Εἶμαι βραχνασμένος, κύριε, καὶ δὲν θὰ μπορέσω, δυστυχῶς, νὰ ...διατάξω τὴ φωνή μου νὰ τραγουδήση.

Ἡ ἀπάντησις αὐτὴ τοῦ Γκαγιάρε μετεβιβάσθη ἐπὶ λέξει στὸν αὐτοκράτορα, ὁ ὁποῖος ἀντιληφθεὶς ὅτι ὁ ὑπασπιστής του κακῶς διεβίβασε τὴν ἐπιθυμία του, στὸν καλλιτέχνη, τὸν ξανάστειλε μὲ τὴν ἑξῆς ἐντολή:

—Πῆτε στὸν κύριο Γκαγιάρε ὅτι τὸν παρακαλῶ νὰ εὐαρεστηθῆ νὰ τραγουδήση αὔριο στὰ ἀνάκτορα. Θέλω ἡ ἐπιθυμία μου αὐτὴ νὰ διαβιβασθῆ μὲ τὰ ἴδια ἀκριβῶς λόγια στὸν καλλιτέχνη.

Ὁ ὑπασπιστὴς μίλησε πράγματι στὸν Γκαγιάρε, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ αὐτοκράτωρ.

—Παράξενο!... ἀπάντησε τότε ὁ Γκαγιάρε. Τώρα ἡ φωνή μου ἐκαθάρισε ἐντελῶς καὶ μοῦ ἐπιτρέπει νὰ τραγουδήσω!

* * *

Ἐρώτησαν κάποτε τὸν Γκαγιάρε, ποιὰ ἦταν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη ἡμέρα τῆς ζωῆς του.

Καὶ ὁ διάσημος ἀοιδός, ἀντὶ νὰ θυμηθῆ καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἡμέρες τῶν καλλιτεχνικῶν του θριάμβων καὶ τιμῶν, ἀπάντησε μὲ τόνο εἰλικρινοῦς συγκινήσεως:

—Ἡ ἡμέρα ποὺ κατόρθωσα νὰ ἐξασφαλίσω στοὺς γονεῖς μου ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ περάσουν ἄνετα τὰ γηρατειά τους!...

* * *

Ρώτησαν μιὰ μέρα τὸ διάσημο μουσικοσυνθέτη Γκλούκ, τί ἀγαπᾶ περισσότερο στὸν κόσμο.

—Τρία πράγματα, ἀπάντησεν ὁ Γκλούκ. Πρῶτον τὰ χρήματα, δεύτερον τὸ κρασὶ καὶ τρίτον τὴ δόξα.

—Ἀλλὰ γιατὶ βάζετε πρῶτα τὰ χρήματα καὶ τελευταία τὴ δόξα; παρετήρησε κάποιος.

—Γιατὶ ἔτσι ἔρχεται ἡ σειρά τους. Αὐτὴ εἶνε ἡ διαβάθμισι τῆς ἀξίας τους.

—Εἰλικρινῶς, μαέστρο, προτιμᾶτε περισσότερο τὰ χρήματα ἀπὸ τὴ δόξα;

—Εἰλικρινέστατα!... Μὲ τὰ χρήματα ἀγοράζω κρασί. τὸ κρασὶ ζωογονεῖ τὸ πνεῦμα μου καὶ μὲ κάνει ἔνδοξον. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀλήθεια!

* * *

Κατὰ τὸ τελευταῖο ἔτος τῆς ζωῆς του ὁ Σοπέν, διαμένοντας στὸ Παρίσι, προσεκλήθη ἀπὸ μιὰ νεόπλουτο κυρία σὲ δεῖπνο. Ὅταν σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἡ οἰκοδέσποινα παρεκάλεσε τὸ διάσημο μουσουργὸ νὰ παίξη κάτι στὸ πιάνο.

—Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἀρνηθῶ, κυρία μου, τῆς ἀπάντησε ὁ Σοπέν. Ἡ δυνάμεις μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν τὸν τελευταῖο καιρὸ νὰ παίζω συχνά, γιατὶ ὑποφέρω ἀπὸ τὸ στομάχι μου.

—Ναί, αὐτὸ τὸ κατάλαβα, γιατὶ στὸ τραπέζι δὲν ἐφάγατε μὲ ὄρεξι...Ἀλλά, τέλος πάντων δὲν μπορεῖτε ν'ἀρνηθῆτε...Λάβετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ἐκαλέσαμε τόσους ἀνθρώπους ἐδῶ πέρα καὶ ὑποβληθήκαμε σὲ ἔξοδα γιὰ ν' ἀκούσωμε τὸ θεῖο σας παίξιμο.

Ὁ Σοπὲν κατάλαβε ὅτι εἶχε κληθεῖ στὸ δεῖπνο τῆς νεοπλούτου κυρίας, μόνο καὶ μόνο γιὰ τό... «θεῖο του παίξιμο». Ἐκάθησε, λοιπόν. γιὰ ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὶς ὀχληρὲς κ' ἐπίμονες παρακλήσεις της, κ' ἔπαιξε στὸ πιάνο μιὰ θαυμάσια, ἀλλὰ συντομώτατη σύνθεσί του.

—Σᾶς εὐχαριστοῦμε πάρα πολύ, κύριε Σοπέν, τοῦ εἶπε ἡ οἰκοδέσποινα ὅταν τελείωσε. Ἀλλὰ παρατονούμεθα συγχρόνως γιατὶ τὸ παίξιμό σας κράτησε τόσο λίγο!

Ὁ μουσουργὸς τότε δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ καὶ τῆς ἀπάντησε στενάζοντας.

—Ἀ! κυρία μου... Ἔφαγα τόσο λίγο, τόσο λίγο!...